

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/1032**ze dne 29. června 2022,****kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Třebaže ke krátkodobým narušením dodávek zemního plynu došlo již v minulosti, existuje několik faktorů, kterými se situace v roce 2022 od předchozích krizí v oblasti bezpečnosti dodávek plynu liší. Eskalace ruské vojenské agrese vůči Ukrajině od února 2022 vedla k bezprecedentnímu nárůstu cen. Takové zvyšování cen pravděpodobně zásadně změní motivaci naplňovat podzemní zásobníky plynu v Unii. V současné geopolitické situaci, nelze vyloučit další narušení dodávek plynu. Tato narušení by mohla vážně poškodit občany a hospodářství Unie, neboť Unie stále do značné míry závisí na vnějších dodávkách plynu, jež mohou být konfliktem ovlivněny.
- (2) Povaha a důsledky nedávných událostí jsou rozsáhlé a mají dopad na celou Unii, a proto je nezbytná komplexní reakce Unie. Tato reakce by se měla přednostně zaměřit na opatření, jež mohou posílit bezpečnost dodávek plynu na úrovni Unie, zejména pokud jde o dodávky plynu chráněným zákazníkům. K tomuto cíli zásadně přispívají úspory energie a energetická účinnost. Je proto zásadní, aby Unie jednala koordinovaně s cílem zabránit potenciálním rizikům vyplývajícím z možného narušení dodávek plynu, aniž by bylo dotčeno právo volby členských států mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jejich zásobování energií v souladu s článkem 194 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (3) Podzemní zásobníky plynu přispívají k zabezpečení dodávek plynu zajištěním dodatečných zásob plynu v případě velké poptávky nebo narušení dodávek, a dobře naplněné podzemní zásobníky plynu tak vedou k bezpečným dodávkám plynu. Jelikož k narušení dodávek plynu přiváděného plynovody může dojít kdykoli, měla by být zavedena opatření týkající se úrovně naplnění podzemních zásobníků Unie, aby byla zajištěna bezpečnost dodávek plynu v zimě 2022 – 2023.
- (4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ⁽³⁾ zavedlo mechanismus solidarity jako nástroj pro zmírnění dopadů závažných případů nouze v Unii, kdy jsou v členském státě ohroženy dodávky plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity coby základní potřeba a nezbytná priorita v oblasti bezpečnosti. V případě stavu nouze na úrovni Unie okamžitá reakce zajistí, aby byly členské státy schopny poskytnout zákazníkům zvýšenou ochranu.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 18. května 2022 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 23. června 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 28. června 2022.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).

- (5) Dopad ruské vojenské agrese vůči Ukrajině ukázal, že stávající pravidla pro bezpečnost dodávek nejsou přizpůsobena náhlým významným změnám geopolitické situace, kdy výpadky dodávek a prudké nárůsty cen nemusí být jen důsledkem selhání infrastruktury či extrémních povětrnostních podmínek, ale také záměrných větších událostí a dlouhodobějších či nečekaných narušení dodávek. Je proto nezbytné řešit náhlá výrazně zvýšená rizika vyplývající ze současných změn v geopolitické situaci, a to i diverzifikací dodávek energie do Unie.
- (6) Na základě analýzy Komise týkající se mimo jiné vhodnosti opatření k zabezpečení dodávek plynu a analýzy posílené rizikové připravenosti v celé Unii, kterou v únoru 2022 provedly Komise a Koordinační skupina pro otázky plynu (dále jen „skupina GCG“), zřízená nařízením (EU) 2017/1938, by každý členský stát měl principiálně zajistit, aby kapacita podzemních zásobníků plynu nacházejících se na jeho území a přímo propojených s oblastí trhu daného členského státu byla k 1. listopadu každého roku naplněna nejméně z 90 % jejich kapacity na úrovni členského státu (cíl naplnění), s řadou průběžných cílů pro každý členský stát v květnu, červenci, září a únoru (trajektorie naplňování) dalšího roku. Některé členské státy, jež mají významnou podzemní skladovací kapacitu, by byly povinny splnit cíl naplnění podzemních zásobníků plynu na jejich území nepřiměřeně dotčeny. Aby se zohlednila tato situace, měla by být jejich povinnost naplnit podzemní zásobníky plynu omezena na 35 % jejich průměrné roční spotřeby plynu v předcházejících pěti letech. Tím by neměla být dotčena povinnost ostatních členských států přispívat k naplňování dotyčných podzemních zásobníků plynu. Za určitých podmínek by členské státy měly mít možnost rozhodnout, že cíl naplnění částečně splní započtením zásob zkapalněného zemního plynu (LNG) uskladněného v zařízeních LNG. Cíle naplnění jsou nezbytné k zajištění toho, aby byli odběratelé v Unii náležitě chráněni před výpadky dodávek plynu. V roce 2022 by měl platit nižší cíl naplnění (80 %) a omezený počet průběžných cílů, a to s ohledem na skutečnost, že toto nařízení má vstoupit v platnost až po začátku vtláčecího období, takže členské státy budou mít k jeho provedení omezenou dobu.
- (7) Při naplňování svých skladovacích zařízení by členské státy měly usilovat o diverzifikaci svých dodavatelů plynu s cílem snížit svou závislost tam, kde by to mohlo ohrozit bezpečnost zásobování energií nebo zásadní bezpečnostní zájmy Unie nebo členských států.
- (8) Od roku 2023 by se uskladňování plynu mělo v každém roce monitorovat zejména od února, aby se zabránilo nenadále těžbě plynu z podzemních zásobníků uprostřed zimy, což by před koncem zimy mohlo vést k problémům v oblasti bezpečnosti dodávek. Trajektorie naplňování by měly umožnit průběžné monitorování po celé vtláčecí období.
- (9) Od roku 2023 by měl každý členský stát disponující podzemními zásobníky plynu předkládat Komisi v každém roce návrh trajektorie naplňování pro tyto zásobníky na jeho území a přímo propojené s jeho oblastí trhu v souhrnné podobě. Komise by měla s přihlédnutím k posouzení skupinou GCG přijmout rozhodnutí, jímž pro každý členský stát stanoví trajektorii naplňování způsobem, který nepřiměřeně nenaruší konkurenceschopnost podzemních zásobníků plynu v tomto členském státu ve srovnání s takovými zásobníky nacházejícími se v sousedních členských státech.
- (10) Za účelem stanovení trajektorie naplňování pro každý členský stát s podzemními zásobníky plynu počínaje rokem 2023 na základě návrhu trajektorie naplňování předloženého každým takovým členským státem by měly být na Komisi přeneseny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 (*).
- (11) Trajektorie naplňování pro jednotlivé členské státy s podzemními zásobníky plynu by měly zahrnovat řady průběžných cílů a měly by vycházet z průměrné míry naplňování v daném členském státě během předchozích pěti let. U členských států, jejichž cíl naplnění je omezen na 35 % jejich průměrné roční spotřeby plynu, by průběžné cíle trajektorie naplňování měly být sníženy odpovídajícím způsobem.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (12) Pokud členský stát nemůže splnit cíl naplnění včas z důvodu technických problémů, jako jsou problémy týkající se plynovodů zásobujících podzemní zásobníky plynu nebo problémy se vtláčecími zařízeními, měl by mít možnost splnit cíl naplnění později. Každý cíl naplnění by však měl být splněn, jakmile je to technicky možné, a v každém případě nejpozději 1. prosince daného roku, aby byla zajištěna bezpečnost dodávek plynu během zimního období.
- (13) Členský stát nemusí být schopen splnit cíl naplnění nebo průběžné cíle z důvodu stavu nouze na regionální úrovni či na úrovni Unie, například v případě nedostatečných dodávek plynu, jak uvádí čl. 11 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2017/1938, který vyhlásila Komise na žádost jednoho nebo případně více členských států, které vyhlásily vnitrostátní stav nouze ve smyslu uvedeného nařízení. Cíle naplnění, včetně cíle sdílení břemene, by proto neměly platit v případech a po dobu, kdy Komise vyhlásí stav nouze na regionální úrovni či na úrovni Unie v souladu s článkem 12 uvedeného nařízení.
- (14) K zajištění toho, aby nedocházelo k odchylkám od trajektorií naplňování, by příslušné orgány měly soustavně monitorovat úroveň naplnění podzemních zásobníků plynu. Na trajektorie naplňování by se mělo vztahovat rozpětí pěti procentních bodů. Je-li úroveň naplnění v členském státě o více než pět procentních bodů pod úrovní jeho trajektorie naplňování, měl by příslušný orgán okamžitě přijmout účinná opatření ke zvýšení úrovně naplnění. Členské státy by o těchto opatřeních měly informovat Komisi a skupinu GCG.
- (15) Podstatné a trvalé odchýlení od trajektorie naplňování ze strany členského státu může ohrozit přiměřené naplňování a cíl naplnění, nezbytné k zajištění bezpečnosti dodávek plynu v Unii v duchu solidarity. V případě takového podstatného a trvalého odchýlení od trajektorie naplňování nebo v případě odchýlení od cíle naplnění by Komise měla být zmocněna k přijetí účinných opatření, aby se zabránilo problémům se zabezpečením dodávek plynu vyplývajícím z nenaplňovaných zásobníků. Při rozhodování o takových účinných opatřeních by Komise měla zohlednit konkrétní situaci dotčeného členského státu, jako je kapacita podzemních zásobníků plynu ve vztahu k vnitrostátní spotřebě plynu, význam daných podzemních zásobníků plynu pro bezpečnost dodávek plynu v regionu a případná existující skladovací zařízení na LNG. Jelikož má toto nařízení vstoupit v platnost až po začátku vtláčecího období v roce 2022, měla by veškerá opatření přijatá Komisí k řešení odchylek od trajektorie naplňování pro rok 2022 zohlednit skutečnost, že na provedení tohoto nařízení na vnitrostátní úrovni je k dispozici omezený čas. Komise by měla zajistit, aby opatření nepřekračovala rámec toho, co je nezbytné pro zajištění bezpečnosti dodávek plynu, a nepředstavovala nepřiměřenou zátěž pro členské státy, účastníky trhu s plynem, provozovatele skladovacích zařízení či odběratele.
- (16) Členské státy by měly přijmout veškerá nezbytná opatření ke splnění cílů naplnění. Zároveň by měly usilovat o to, aby na prvním místě byla pokud možno využívána tržní opatření, aby se zabránilo zbytečným narušením trhu. Členské státy by měly mít možnost stanovit vyšší cíl naplnění, aby Unie mohla usilovat o společné naplnění ve výši 85 % kapacity podzemních zásobníků plynu v Unii pro rok 2022. Vzhledem k různým regulačním režimům, které jsou již v mnoha členských státech na podporu naplňování skladovacích zařízení zavedeny, by neměl být stanoven žádný konkrétní nástroj pro splnění trajektorie naplňování či cíle naplnění. Členské státy by měly mít při splnění určitých podmínek možnost rozhodnout o tom, který nástroj je pro jejich vnitrostátní systém nejvhodnější. Členské státy nebo příslušné regulační orgány by proto měly mít možnost určit, kteří účastníci trhu mají mít povinnost zajistit naplnění podzemních zásobníků plynu. Měly by mít rovněž možnost rozhodnout o tom, zda ke splnění cílů naplnění postačují regulační opatření, například opatření ukládající držitelům kapacity povinnost uvolnit nevyužité kapacity, což je podle stávajících tržních pravidel Unie možné, nebo zda jsou nezbytné finanční pobídky nebo snížení sazeb za skladování. Pokud členský stát uloží dodavatelům plynu, kteří na jeho území dodávají plyn chráněným zákazníkům, povinnost uskladňovat plyn v podzemních zásobnících plynu, měl by být uskladněný objem plynu stanoven na základě objemu zemního plynu dodávaného těmto chráněným zákazníkům. Členské státy by se měly navzájem koordinovat a používat nástroje, jako jsou Platformy pro nákup LNG, aby se maximalizovalo využití LNG k naplňování skladovacích zařízení. Mimoto by členské státy měly omezit infrastrukturní a regulační překážky společného využívání LNG k naplňování skladovacích zařízení.
- (17) Sdělení Komise ze dne 8. března 2022 nazvané „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ objasnilo, že právo Unie umožňuje členským státům za účelem zajištění naplňování zásobníků poskytovat dodavatelům plynu podporu podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU, například ve formě záruk (dvousměrná rozdílová smlouva).

- (18) Veškerá opatření přijatá členskými státy k zajištění naplnění podzemních zásobníků plynu, včetně podmínek plnění na základě sdílení břemene a podmínek pro těžbu plynu z podzemních zásobníků plynu, by měla být nezbytná, jasně vymezená, transparentní, přiměřená, nediskriminační a ověřitelná a neměla by nepřiměřeně narušovat hospodářskou soutěž nebo řádné fungování vnitřního trhu s plynem ani ohrozit bezpečnost dodávek plynu do jiných členských států nebo Unie. Tato opatření by zejména neměla vést k posílení dominantního postavení nebo neočekávaným ziskům podniků, jež kontrolují podzemní zásobníky plynu nebo si rezervovaly, ale nevyužily skladovací kapacitu.
- (19) Účinné využívání stávající infrastruktury včetně přeshraničních přepravních kapacit, podzemních zásobníků plynu a zařízení LNG je důležité pro zajištění bezpečnosti dodávek plynu v duchu solidarity. Otevřené hranice trhu s energií jsou klíčové pro bezpečnost dodávek plynu, a to i v dobách narušení dodávek plynu na vnitrostátní, regionální nebo unijní úrovni. Opatření přijatá za účelem zajištění naplnění podzemních zásobníků plynu by proto neměla blokovat ani omezovat přeshraniční kapacity přidělené v souladu s nařízením Komise (EU) 2017/459 ^(⁹). Kromě toho by členské státy měly zajistit, aby zásoby zůstávaly k dispozici, a to i pro sousední členské státy a v případech vyhlášení stavu nouze podle čl. 11 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2017/1938.
- (20) Povinnost uskladňování bude mít pravděpodobně za následek finanční zátěž pro příslušné účastníky trhu v těch členských státech, jež mají na svém území příslušné podzemní zásobníky plynu, zatímco zvýšení úrovně bezpečnosti dodávek plynu má být přínosem pro všechny členské státy, včetně těch, jež podzemní zásobníky plynu nemají. Aby bylo možné v duchu solidarity sdílet břemeno spočívající v zajišťování dostatečného naplnění podzemních zásobníků plynu v Unii v zájmu zabezpečení dodávek plynu, měly by členské státy bez podzemních zásobníků plynu využívat podzemní zásobníky plynu v jiných členských státech. V případě, že soustava členského státu není propojena s jinými členskými státy, nebo pokud omezená přeshraniční přepravní kapacita členského státu či další technické důvody znemožňují využívání podzemních zásobníků plynu v jiných členských státech, měla by být uvedena povinnost odpovídajícím způsobem omezena.
- (21) Členské státy bez podzemních zásobníků plynu by měly zajistit, aby účastníci trhu v těchto členských státech měli zavedena ujednání v členských státech, které tyto zásobníky mají, jež do 1. listopadu umožňují využití objemů zásob odpovídajících alespoň 15 % jejich průměrné roční spotřeby plynu v předcházejících pěti letech. Členské státy bez podzemních zásobníků plynu by však rovněž měly mít možnost vytvořit alternativní mechanismus pro sdílení břemene s jedním nebo více členskými státy, které mají podzemní zásobníky plynu. Za určitých podmínek by při zvažování mechanismu pro sdílení břemene měla být zohledněna i jiná stávající rovnocenná opatření v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek plynu, například rovnocenná povinnost ohledně jiných paliv než zemního plynu, včetně ropy. Členské státy by měly tyto alternativní mechanismy pro sdílení břemene oznámit Komisi a prokázat technická omezení a rovnocennost přijatých opatření.
- (22) Je možné, že opatření, jejichž prostřednictvím členské státy bez podzemních zásobníků plynu sdílejí břemeno povinnosti uskladňování s členskými státy, které podzemní zásobníky plynu mají, mohou mít následně finanční dopad na příslušné účastníky trhu. Členským státům bez podzemních zásobníků plynu by proto mělo být umožněno poskytovat účastníkům trhu finanční pobídky nebo kompenzace za výpadek příjmů nebo za náklady vzniklé v důsledku povinností, které jim byly uloženy a které nemohou být pokryty příjmy. Jsou-li tato opatření financována z poplatku, neměl by se tento poplatek použít na přeshraniční propojovací body.
- (23) Účinné monitorování a podávání zpráv má zásadní význam pro posouzení povahy a rozsahu rizik souvisejících s bezpečností dodávek plynu, jakož i pro volbu vhodných opatření k řešení těchto rizik. Provozovatelé podzemních zásobníků plynu by měli podávat příslušným orgánům zprávy o úrovních naplnění každý měsíc během vtláčecího období. Vlastníci a provozovatelé podzemních zásobníků plynu se vybízejí, aby pravidelně zadávali údaje o kapacitě a úrovni naplnění každého podzemního zásobníku plynu na centrální platformu pro podávání zpráv.

⁽⁹⁾ Nařízení Komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013 (Úř. věst. L 72, 17.3.2017, s. 1).

- (24) Příslušné orgány hrají důležitou úlohu při monitorování bezpečnosti dodávek plynu a zajišťují rovnováhu mezi bezpečností dodávek plynu a náklady odběratelů vyplývajícími z opatření. Příslušný orgán každého členského státu nebo jiný subjekt určený daným členským státem by měly monitorovat úroveň naplnění podzemních zásobníků plynu na jeho území a výsledky oznamovat Komisi. Komise by rovněž ve vhodných případech měla mít možnost přizvat Agenturu Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), aby byla při monitorování nápomocna.
- (25) Je nezbytné, aby posouzení rizik prováděná podle článku 7 nařízení (EU) 2017/1938 zohledňovala veškerá rizika, která by mohla vážně ovlivnit bezpečnost dodávek plynu. Za tímto účelem by přístup k posuzování bezpečnosti dodávek plynu založený na posouzení rizik a stanovení preventivních a zmírňujících opatření měl rovněž zohledňovat scénáře úplného přerušování jediného zdroje dodávek. K zajištění maximální připravenosti a s cílem zabránit narušení dodávek plynu a zmírnit dopady tohoto narušení by se společné posouzení rizik a vnitrostátní posouzení rizik měla provádět s přihlédnutím k takovýmto scénářům. To by umožnilo koordinovat opatření ke zmírnění dopadu stavu nouze a optimalizovat zdroje pro zaručení nepřetržitého zásobování v případě úplného přerušování dodávek.
- (26) Měla by být posílána úloha skupiny GCG, jež by měla mít výslovný mandát monitorovat výkonnost členských států v oblasti bezpečnosti dodávek plynu a v této oblasti vypracovávat osvědčené postupy. Komise by proto měla pravidelně podávat zprávy skupině GCG, která by měla být Komisi nápomocna při monitorování cílů naplnění a při zajišťování toho, aby byly tyto cíle splněny.
- (27) Skupina GCG působí jako klíčový poradce Komise usnadňující koordinaci opatření v oblasti bezpečnosti dodávek a je Komisi kdykoli, a konkrétně v případě krize, nápomocna. V zájmu zajištění maximální připravenosti a usnadnění rychlé výměny informací svolá Komise podle potřeby v očekávání možné krize neprodleně skupinu GCG ve složení pro řešení krizí. Skupina GCG ve složení pro řešení krizí by měla být Komisi k dispozici, aby jí poskytovala pomoc po celou dobu, kdy je to nezbytné. Za tímto účelem by měla skupina GCG udržovat komunikační kanály s členskými státy a všemi příslušnými účastníky trhu v oblasti bezpečnosti dodávek plynu a shromažďovat informace důležité pro bezpečnost dodávek plynu na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni.
- (28) Odvětví skladovacích zařízení má pro Unii, bezpečnost jejího zásobování energií a další zásadní bezpečnostní zájmy Unie velký význam. Podzemní zásobníky plynu se proto považují za kritickou infrastrukturu ve smyslu směrnice Rady 2008/114/ES⁽⁶⁾. Členské státy se vybízejí, aby ve svých vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a ve zprávách o pokroku přijatých podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999⁽⁷⁾ zohlednily opatření zavedená tímto nařízením.
- (29) V soustavě zásobníků jsou nezbytné další záruky, aby se zabránilo ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti v Unii nebo blahobytu občanů Unie. Členské státy by měly zajistit, aby každý provozovatel skladovacího zařízení, včetně provozovatelů, kteří jsou kontrolováni provozovateli přepravní soustavy, byl certifikován národním regulačním orgánem nebo jiným příslušným orgánem určeným členským státem, aby bylo zajištěno, že vliv na provozovatele skladovacího zařízení neohrožuje bezpečnost zásobování energií ani jiné zásadní bezpečnostní zájmy v Unii nebo v jednotlivých členských státech. Pro analýzu možných rizik v oblasti bezpečnosti zásobování energií je důležitá koordinace mezi členskými státy provádějícími posuzování bezpečnosti dodávek. Při tomto posuzování by se nemělo rozlišovat mezi účastníky trhu, avšak posuzování by mělo být plně v souladu se zásadami dobře fungujícího vnitřního trhu. V zájmu rychlého zmírnění rizika vyplývajícího z nízkých úrovní naplnění by uvedená certifikace měla být upřednostňována a prováděna rychleji u větších podzemních zásobníků plynu, u nichž byla úroveň naplnění v poslední době trvale nízká, čímž by se zajistilo vyloučení, nebo pokud možno napravení možných problémů s bezpečností dodávek plynu vyplývajících z kontroly nad těmito velkými zásobníky. Vzhledem k tomu, že průměrná úroveň naplnění všech podzemních zásobníků plynu v Unii ke dni 31. března v posledních šesti letech činila 35 % jejich maximální kapacity, měla by být prahová hodnota k určení neobvykle nízké úrovně naplnění v březnu 2021 a březnu 2022 stanovena na 30 %.

⁽⁶⁾ Směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (30) Národní regulační orgány nebo jiný příslušný orgán určený dotčeným členským státem (dále jen v obou případech „certifikační orgán“) by měly certifikaci zamítnout, pokud dospějí k závěru, že by osoba, která přímo či nepřímo kontroluje provozovatele skladovacího zařízení nebo vykonává ve vztahu k tomuto provozovateli jakékoli právo, mohla ohrozit bezpečnost zásobování energií nebo jiný zásadní bezpečnostní zájem na celostátní, regionální nebo unijní úrovni. Při provádění tohoto posouzení by certifikační orgán měl vzít v úvahu jak obchodní vztahy, které by mohly negativně ovlivnit motivaci a schopnost provozovatele skladovacího zařízení, pokud jde o naplňování podzemního zásobníku plynu, tak i mezinárodní závazky Unie a jakékoli jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti případu. Aby se zajistilo jednotné uplatňování pravidel certifikace v celé Unii, dodržování mezinárodních závazků Unie a solidarita a energetická bezpečnost v rámci Unie, měl by certifikační orgán při přijímání rozhodnutí o certifikaci v nejvyšší možné míře zohlednit stanovisko Komise, včetně toho, že v příslušném případě upraví návrh svého rozhodnutí. Pokud certifikační orgán certifikaci zamítne, měl by mít pravomoc požadovat po jakékoli osobě, aby se vzdala podílu nebo práv, které má ve vztahu k vlastníkovi či provozovateli skladovacího zařízení, a stanovit pro to lhůtu, nařít jakákoli jiná vhodná opatření k zajištění toho, aby uvedená osoba nemohla daného vlastníka nebo provozovatele skladovacího zařízení kontrolovat ani ve vztahu k němu vykonávat práva, a rozhodnout o vhodných kompenzačních opatřeních. Opatření přijatá v rozhodnutí o certifikaci k řešení rizik v oblasti bezpečnosti dodávek plynu nebo jiných zásadních bezpečnostních zájmů by měla být nezbytná, jasně vymezená, transparentní, přiměřená a nediskriminační.
- (31) Toto nařízení dodržuje základní práva a ctí zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Zejména dodržuje právo nebýt zbaven svého majetku, s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě, jak je stanoví článek 17 Listiny, a právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, jak je stanoví článek 47 Listiny.
- (32) Pokud by měly podniky nakupovat více plynu, když je plyn drahý, mohlo by to dále zvyšovat ceny. Regulační orgány by proto měly mít možnost uplatnit slevu až do výše 100 % na vstupní a výstupní sazby za přepravní a distribuční kapacitu do skladovacích zařízení a z nich, a to na podzemní zásobníky plynu i na zařízení LNG, čímž by zvýšily atraktivitu uskladňování pro účastníky trhu. Národní regulační orgány a orgány pro hospodářskou soutěž se rovněž vybízejí, aby využily svých pravomocí k účinnému vyloučení nepřiměřeného zvyšování sazeb za skladování.
- (33) Vzhledem ke stávajícím výjimečným okolnostem a nejistotám souvisejícím s budoucími změnami geopolitické situace se členské státy vybízejí, aby dosáhly cílů naplnění co nejdříve.
- (34) Vzhledem k bezprostřednímu nebezpečí pro bezpečnost dodávek plynu způsobenému ruskou vojenskou agresí vůči Ukrajině by toto nařízení mělo vstoupit v platnost prvním dnem po jeho vyhlášení. Vzhledem k výjimečné povaze stávajících okolností by se některá ustanovení zavedená tímto nařízením měla použít pouze do 31. prosince 2025.
- (35) Toto nařízení by se mělo neprodleně stát součástí *acquis* Energetického společenství v souladu se Smlouvou o Energetickém společenství, která byla podepsána v Aténách dne 25. října 2005 a vstoupila v platnost dnem 1. července 2006.
- (36) Nařízení (EU) 2017/1938 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009⁽⁸⁾ by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení (EU) 2017/1938

Nařízení (EU) 2017/1938 se mění takto:

- 1) v článku 2 se doplňují nové body, které znějí:

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

- „27) „trajektorií naplňování“ řada průběžných cílů pro podzemní zásobníky plynu každého členského státu, jak jsou pro rok 2022 uvedeny v příloze Ia a pro následující roky stanoveny v souladu s článkem 6a;
- 28) „cílem naplnění“ závazný cíl pro úroveň naplnění souhrnné kapacity podzemních zásobníků plynu;
- 29) „strategickou zásobou“ zásoba nebo část zásoby nezkapalněného zemního plynu nakoupeného, spravovaného a skladovaného provozovatelem přepravní soustavy, subjektem určeným členským státem nebo podnikem, která je uskladněna v podzemí zásobníku a kterou lze uvolnit pouze na základě předchozího oznámení nebo povolení orgánu veřejné moci k poskytnutí této zásoby, přičemž obecně se uvolňuje v případech:
- závažného nedostatku dodávek,
 - narušení dodávek nebo
 - vyhlášení stavu nouze podle čl. 11 odst. 1 písm. c);
- 30) 'vyrovnávací zásobou' nezkapalněný zemní plyn:
- nakoupený, spravovaný a skladovaný v podzemí provozovatelem přepravní soustavy nebo subjektem určeným členským státem výlučně pro výkon funkcí provozovatele přepravní soustavy a zajištění bezpečnosti dodávek plynu, a
 - k jehož odběru dochází pouze, je-li to nezbytné k udržení soustavy v provozu za bezpečných a spolehlivých podmínek v souladu s článkem 13 směrnice 2009/73/ES a články 8 a 9 nařízení (EU) č. 312/2014;
- 31) „podzemním zásobníkem plynu“ skladovací zařízení ve smyslu čl. 2 bodu 9 směrnice 2009/73/ES, které se používá pro uskladňování zemního plynu, včetně vyrovnávací zásoby, a je připojeno k přepravní nebo distribuční soustavě, s výjimkou nadzemních kulových nebo potrubních zásobníků.“;
- 2) vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 6a

Cíle naplnění a trajektorie naplňování

1. S výhradou odstavců 2 až 5 členské státy každoročně do 1. listopadu splní tyto cíle naplnění pro souhrnnou kapacitu všech podzemních zásobníků plynu, které se nacházejí na jejich území a jsou přímo propojeny s oblastí trhu na jejich území, a pro skladovací zařízení uvedená v příloze Ib:

- pro rok 2022: 80 %
- od roku 2023: 90 %

Za účelem dodržení tohoto odstavce členské státy zohlední cíl zajištění bezpečnosti dodávek plynu v Unii v souladu s článkem 1.

2. Bez ohledu na odstavec 1 a aniž jsou dotčeny povinnosti jiných členských států týkající se naplňování dotyčných podzemních zásobníků plynu, sníží se cíl naplnění pro každý členský stát, ve kterém se podzemní zásobníky plynu nacházejí, omezen na objem odpovídající 35 % jeho průměrné roční spotřeby plynu v předcházejících pěti letech.

3. Bez ohledu na odstavec 1 a aniž jsou dotčeny povinnosti jiných členských států týkající se naplňování dotyčných podzemních zásobníků plynu, sníží se cíl naplnění pro každý členský stát, ve kterém se podzemní zásobníky plynu nacházejí, o objem, který byl během referenčního období 2016–2021 dodán do třetích zemí, činil-li průměrný objem dodávek během těžebního období (říjen – duben) více než 15 TWh ročně.

4. Na podzemní zásobníky plynu uvedené v příloze Ib se vztahují cíle naplnění podle odstavce 1 a trajektorie naplňování podle odstavce 7. Podrobnosti týkající se povinností každého členského státu se stanoví dvoustrannou dohodou v souladu s přílohou Ib.

5. Členský stát může částečně splnit cíl naplnění započtením fyzicky uskladněného LNG, dostupného v jeho zařízeních LNG, jsou-li splněny obě tyto podmínky:

- a) plynárenská soustava disponuje významnou kapacitou uskladňování LNG, která ročně představuje více než 4 % průměrné vnitrostátní spotřeby v předcházejících pěti letech;
- b) členský stát uložil dodavatelům plynu povinnost uskladňovat minimální objemy plynu v podzemních zásobnících plynu nebo zařízeních LNG v souladu s čl. 6b odst. 1 písm. a).

6. Členské státy přijmou nezbytná opatření ke splnění průběžných cílů nebo zajištění jejich splnění:

- a) pro rok 2022: podle přílohy Ia; a
- b) od roku 2023: v souladu s odstavcem 7.

7. Pokud jde o rok 2023 a následující roky, každý členský stát s podzemními zásobníky plynu předloží do 15. září předchozího roku Komisi návrh trajektorie naplňování s průběžnými cíli pro únor, květen, červenec a září, včetně technických informací, týkající se podzemních zásobníků plynu na jeho území a přímo propojených s jeho oblastí trhu v souhrnné podobě. Trajektorie naplňování a příslušné průběžné cíle vychází z průměrné míry naplňování během předcházejících pěti let.

U členských států, pro které je cíl naplnění omezen podle odstavce 2 na 35 % jejich průměrné roční spotřeby plynu, se průběžné cíle trajektorie naplňování odpovídajícím způsobem sníží.

Na základě technických informací poskytnutých každým členským státem a s přihlédnutím k posouzení skupinou GCG přijme Komise prováděcí akty, kterými stanoví trajektorii naplňování pro každý členský stát. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 18a odst. 2. Přijmou se do 15. listopadu předchozího roku, je-li to nezbytné, a to i v případě, kdy členský stát předložil aktualizovaný návrh trajektorie naplňování. Vycházejí z posouzení obecné situace bezpečnosti dodávek plynu a vývoje nabídky zemního plynu a poptávky po něm v Unii i jednotlivých členských státech a jsou stanoveny tak, aby zajišťovaly bezpečnost dodávek plynu, přičemž se vyvarují zbytečné zátěži pro členské státy, účastníky trhu s plynem, provozovatele skladovacích zařízení či zákazníky a nenaruší nepřiměřeně hospodářskou soutěž mezi skladovacími zařízeními nacházejícími se v sousedících členských státech.

8. Pokud členský stát nemůže v daném roce splnit svůj cíl naplnění z důvodu specifických technických vlastností jednoho nebo více podzemních zásobníků plynu na svém území, jako například výjimečně nízké míry vtlačení, do 1. listopadu, může tento cíl splnit až do 1. prosince. Členský stát informuje Komisi do 1. listopadu a uvede důvody zpoždění.

9. Cíl naplnění se nepoužije, pokud Komise vyhlásí stav nouze na regionální nebo unijní úrovni podle článku 12 na žádost jednoho nebo případně více členských států, které vyhlásily stav nouze na vnitrostátní úrovni.

10. Příslušný orgán každého členského státu průběžně monitoruje, dodržování trajektorie naplňování, a pravidelně podává zprávy skupině GCG. Je-li úroveň naplňování v daném členském státě o více než pět procentních bodů pod úrovní trajektorie naplňování, příslušný orgán neprodleně přijme účinná opatření ke zvýšení úrovně naplnění. Členské státy o přijatých opatřeních uvědomí Komisi a skupinu GCG.

11. V případě podstatného a trvalého odchýlení od trajektorie naplňování členským státem, které ohrožuje splnění cíle naplnění, nebo v případě odchýlení od cíle naplnění vydá Komise po konzultaci se skupinou GCG a dotčenými členskými státy doporučení tomuto členskému státu nebo ostatním dotčeným členským státům, týkající se opatření, která mají být neprodleně přijata.

Pokud se odchylka do jednoho měsíce od přijetí doporučení Komise výrazně nesníží, Komise po konzultaci se skupinou GCG a dotčeným členským státem přijme jako krajní opatření rozhodnutí, jímž uloží dotčenému členskému státu povinnost učinit opatření, která odchylku účinně napraví, a to ve vhodných případech včetně jednoho či více opatření stanovených v čl. 6b odst. 1, nebo jakékoli jiné opatření, jímž se zajistí splnění cíle naplnění podle tohoto článku;

Při rozhodování o tom, jaká opatření mají být podle druhého pododstavce přijata, Komise zohlední konkrétní situaci dotčených členských států, například kapacitu podzemních zásobníků plynu ve vztahu k vnitrostátní spotřebě plynu, význam daných podzemních zásobníků plynu pro bezpečnost dodávek plynu v regionu a případná existující zařízení LNG, která se užívají k uskladnění.

Veškerá opatření přijatá Komisí k řešení odchylek od trajektorie naplňování nebo cíle naplnění pro rok 2022 zohlední krátký časový rámec pro provedení tohoto článku na vnitrostátní úrovni, který mohl k odchylce od trajektorie naplňování nebo cíle naplnění pro rok 2022 přispět.

Komise zajistí, aby opatření přijatá podle tohoto odstavce:

- a) nepřekračovala rámec toho, co je nezbytné pro zajištění bezpečnosti dodávek plynu,
- b) nekladla nepřiměřenou zátěž na členské státy, účastníky trhu s plynem, provozovatele skladovacích zařízení či zákazníky.

Článek 6b

Provádění cílů naplnění

1. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, včetně poskytnutí finančních pobídek nebo kompenzací pro účastníky trhu, aby splnily cíle naplnění stanovené podle článku 6a. Při zajišťování plnění cílů naplnění členské státy pokud možno upřednostňují tržní opatření.

Pokud opatření uvedená v tomto článku spadají mezi povinnosti a pravomoci národního regulačního orgánu podle článku 41 směrnice 2009/73/ES, jsou za přijetí těchto opatření odpovědné národní regulační orgány.

Opatřeními přijatými podle tohoto odstavce mohou být zejména:

- a) požadavek, aby dodavatelé plynu uskladňovali minimální objemy plynu ve skladovacích zařízeních, včetně podzemních zásobníků plynu nebo skladovacích zařízení LNG, přičemž dané objemy budou určeny na základě objemu plynu dodaného dodavateli chráněným zákazníkům;
- b) požadavek, aby provozovatelé skladovacích zařízení nabízeli své kapacity účastníkům trhu;
- c) požadavek, aby provozovatelé přepravní soustavy nebo subjekty určené členským státem nakoupili a spravovali vyrovnávací zásobu výhradně ve své funkci provozovatelů přepravní soustavy, a v nezbytných případech uložení povinnosti jiným určeným subjektům v zájmu zajištění bezpečnosti dodávek plynu ve stavu nouze, jak je uvedeno v čl. 11 odst. 1 písm. c);
- d) používání koordinovaných nástrojů, jako jsou platformy pro nákup LNG, s jinými členskými státy, aby se maximalizovalo využívání LNG a omezily se infrastrukturní a regulační překážky společného využívání LNG pro naplňování podzemních zásobníků plynu;
- e) použití dobrovolného mechanismu pro společný nákup zemního plynu, k jehož používání může Komise v případě potřeby do 1. srpna 2022 vydat pokyny;
- f) poskytnutí finančních pobídek, například rozdílových smluv, účastníkům trhu včetně provozovatelů skladovacích zařízení, nebo poskytnutí náhrady účastníkům trhu za výpadek příjmů nebo za náklady, které jim vznikly v důsledku povinností uložených účastníkům trhu včetně provozovatelů skladovacích zařízení a které nemohou být pokryty příjmy;
- g) požadavek, aby držitelé skladovací kapacity využili nebo uvolnili nevyužité rezervované kapacity, přičemž držitelé skladovací kapacity, který skladovací kapacitu nevyužívá, je nadále povinen platit dohodnutou cenu po celou dobu trvání smlouvy o skladování;
- h) přijetí účinných nástrojů pro nákup a řízení strategické zásoby veřejnými či soukromými subjekty, přičemž tyto nástroje nesmí narušovat hospodářskou soutěž ani řádné fungování vnitřního trhu;
- i) jmenování specializovaného subjektu pověřeného splněním cíle naplnění v případě, že by nebyl splněn jinak;
- j) snížení sazeb za skladování;

k) výběr příjmů potřebných ke krytí kapitálových a provozních výdajů souvisejících s regulovanými skladovacími zařízeními ve formě sazeb za skladování a zvláštních poplatků začleněných do sazeb za přepravu, které jsou vybírány pouze na výstupních bodech ke konečným odběratelům, kteří se nacházejí ve stejných členských státech, přičemž vybrané příjmy ze sazeb nesmí být vyšší než povolené příjmy.

2. Opatření přijatá členskými státy podle odstavce 1 se omezí na to, co je nezbytné pro dodržení trajektorií naplňování a splnění cílů naplnění. Opatření musejí být jasně vymezená, transparentní, přiměřená, nediskriminační a prokazatelná. Nesmějí nepřiměřeně narušovat hospodářskou soutěž nebo řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem ani ohrožovat bezpečnost dodávek plynu v jiných členských státech nebo v Unii.

3. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby zajistily využívání stávající infrastruktury na vnitrostátní a regionální úrovni ve prospěch bezpečnosti dodávek plynu účinným způsobem. Taková opatření nesmějí za žádných okolností blokovat ani omezovat přeshraniční využívání skladovacích zařízení nebo zařízení LNG a nesmějí omezovat přeshraniční přepravní kapacity přidělené v souladu s nařízením Komise (EU) 2017/459 (*).

4. Při přijímání opatření podle tohoto článku členské státy uplatňují zásadu „energetická účinnost v první řadě“, přičemž stále dosahují cílů svých příslušných opatření v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 (**).

Článek 6c

Ujednání o uskladňování a mechanismus pro sdílení břemene

1. Členský stát bez podzemních zásobníků plynu zajistí, aby účastníci trhu v tomto členském státě měli zavedena ujednání s provozovateli podzemních zásobníků plynu nebo jinými účastníky trhu v členských státech, které podzemní zásobníky plynu mají. Tato ujednání stanoví, že do 1. listopadu se využijí objemy zásob odpovídající alespoň 15 % průměrné roční spotřeby plynu v členském státě bez podzemních zásobníků plynu v předcházejících pěti letech. Pokud však přeshraniční přepravní kapacita nebo jiná technická omezení neumožňují členskému státu bez podzemních zásobníků plynu plně využít uvedených 15 % objemů zásob, uloží tento členský stát pouze technicky možné objemy.

V případě, že uvedená technická omezení neumožňují členskému státu splnit povinnost stanovenou v prvním pododstavci a tento členský stát má povinnost uskladňovat jiná paliva nahrazující plyn, může být povinnost stanovená v prvním pododstavci výjimečně splněna dodržěním rovnocenné povinnosti uskladňovat jiná paliva než plyn. Technická omezení a rovnocennost opatření prokáže dotyčný členský stát.

2. Odchylně od odstavce 1 může členský stát bez podzemních zásobníků plynu vytvořit mechanismus pro sdílení břemene s jedním nebo více členskými státy, které tyto zásobníky plynu mají („mechanismus pro sdílení břemene“).

Mechanismus pro sdílení břemene vychází z příslušných údajů z posledního posouzení rizik podle článku 7 a zohledňuje všechny tyto parametry:

- a) náklady na finanční podporu pro splnění cílů naplnění, vyjma nákladů na dodržení povinností týkajících se strategické zásoby;
- b) objemy plynu potřebné k uspokojení poptávky chráněných zákazníků v souladu s čl. 6 odst. 1;
- c) technická omezení, jako jsou dostupná podzemní skladovací kapacita, technická přeshraniční přepravní kapacita a rychlost těžby.

Členské státy oznámí mechanismus pro sdílení břemene Komisi do 2 září 2022. Pokud do uvedeného dne členské státy bez podzemních zásobníků plynu dohodu o mechanismu pro sdílení břemene nemají, prokáží, že splňují odstavec 1, a uvědomí o tom Komisi.

3. Členské státy bez podzemních zásobníků plynu, které však mají podzemní zásobníky plynu zařazené v nejnovějším seznamu projektů společného zájmu uvedeném v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 (***)³, mohou jako přechodné opatření částečně splnit odstavec 1 započtením zásob LNG ve stávajících plovoucích zásobovacích plošinách, dokud nezprovozní své podzemní zásobníky plynu.

4. Členské státy bez podzemních zásobníků plynu mohou účastníkům trhu nebo případně provozovatelům přepravní soustavy poskytnout pobídky nebo finanční kompenzaci za výpadek příjmů nebo za náklady, které jim vznikly v důsledku dodržení povinností uskladňování podle tohoto článku, pokud takový výpadek nebo náklady nemohou být pokryty příjmy, aby bylo zajištěno plnění jejich povinnosti uskladňovat plyn v jiných členských státech podle odstavce 1 nebo provádění mechanismu pro sdílení břemene. Jsou-li pobídky nebo finanční kompenzace financovány z poplatku, tento poplatek se nepoužije na přeshraniční propojovací body.

5. Bez ohledu na odstavec 1, pokud má členský stát na svém území podzemní zásobníky plynu a souhrnná kapacita těchto zásobníků přesahuje roční spotřebu plynu tohoto členského státu, členské státy bez podzemních zásobníků plynu, které mají k uvedeným zásobníkům přístup:

- a) zajistí, aby objemy zásob do 1. listopadu odpovídaly alespoň průměrnému využití skladovací kapacity v předcházejících pěti letech, určenému mimo jiné s přihlédnutím k tokům během těžebního období v předcházejících pěti letech z členských států, v nichž se zásobníky nacházejí, nebo
- b) prokáží, že byla rezervována skladovací kapacita odpovídající objemu vyplývajícímu z povinnosti podle písmene a).

Pokud členský stát bez podzemních zásobníků plynu může prokázat, že byla rezervována skladovací kapacita odpovídající objemu vyplývajícímu z povinnosti podle prvního pododstavce písm. a), použije se odstavec 1.

Povinnost podle tohoto odstavce je omezena na 15 % průměrné roční spotřeby plynu v předcházejících pěti letech v dotčeném členském státě.

6. Není-li v příloze Ib stanoveno jinak, v případě podzemních zásobníků plynu nacházejících se v jednom členském státě, na které se nevztahuje odstavec 5, avšak jsou přímo propojeny s oblastí trhu jiného členského státu, tento jiný členský stát zajistí, aby objemy zásob do 1. listopadu odpovídaly alespoň průměru skladovací kapacity rezervované v příslušném přeshraničním bodě v předcházejících pěti letech.

Článek 6d

Monitorování a vymáhání

1. Provozovatelé skladovacích zařízení podávají příslušnému orgánu v každém členském státě, v němž se nacházejí dotčené podzemní zásobníky plynu, a případně subjektu určenému tímto členským státem (dále jen „určený subjekt“) zprávu o úrovni naplňování takto:

- a) v roce 2022: ke každému z průběžných cílů stanovených v příloze Ia a
- b) od roku 2023: jak je stanoveno podle čl. 6a odst. 4.

2. Příslušný orgán a případně určený subjekt každého členského státu na konci každého měsíce monitorují úroveň naplňování podzemních zásobníků plynu na svém území a bez zbytečného odkladu podávají Komisi zprávu o výsledcích.

Komise může ve vhodných případech přizvat Agenturu Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), aby byla při tomto monitorování nápomocna.

3. Na základě informací poskytnutých příslušným orgánem a případně určeným subjektem každého členského státu podává Komise pravidelně zprávu skupině GCG.
4. Skupina GCG je nápomocna Komisi při monitorování trajektorií naplňování a cílů naplnění a vypracovává pro Komisi pokyny ohledně vhodných opatření k zajištění souladu v případě, že se členské státy odchyľují od trajektorií naplňování nebo nesplňují cíle naplnění.
5. Členské státy přijmou nezbytná opatření k dodržení trajektorií naplňování a plnění cílů naplnění a k prosazování povinností uskladňování vůči účastníkům trhu, kteří mají tyto trajektorie a cíle dodržovat, mimo jiné i uložením dostatečně odrazujících sankcí a pokut těmto účastníkům trhu.

Členské státy neprodleně informují Komisi o donucovacích opatřeních přijatých podle tohoto odstavce.

6. Má-li dojít k výměně obchodně citlivých informací, může Komise svolat zasedání skupiny GCG, jejíž složení je omezeno na Komisi a členské státy.
7. Vyměňované informace se omezí na to, co je nezbytné pro účely monitorování souladu s tímto nařízením.

Komise, národní regulační orgány a členské státy zachovávají důvěrnost obchodně citlivých informací, které získaly při výkonu svých povinností.

- (*) Nařízení Komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013 (Úř. věst. L 72, 17.3.2017, s. 1).
- (**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).
- (***) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).“;

3) článek 7 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Do 1. září 2022 provede síť ENTSOG simulaci scénářů narušení dodávek plynu a infrastruktury pro celou Unii, zahrnující scénáře dlouhotrvajícího narušení jediného zdroje dodávek. Tato simulace zahrnuje určení a posouzení koridorů pro nouzové dodávky plynu a rovněž určí, které členské státy mohou řešit zjištěná rizika, a to i v souvislosti s LNG. Síť ENTSOG vymezí scénáře narušení dodávek plynu a infrastruktury a metodiku pro simulaci ve spolupráci se skupinou GCG. Síť ENTSOG zajistí náležitou míru transparentnosti a přístup ke svým předpokladům modelování použitým v jejich scénářích. Simulace scénářů narušení dodávek plynu a infrastruktury pro celou Unii se opakují každé čtyři roky, pokud není vzhledem k okolnostem nutné provádět častější aktualizace.“;

b) v odstavci 4 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„g) zohledněním scénářů dlouhotrvajícího narušení jediného zdroje dodávek.“;

4) v článku 16 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Členské státy zajišťují dodržení povinností uskladňování podle tohoto nařízení využitím skladovacích zařízení v Unii. Spolupráce členských států a smluvních stran Energetického společenství však může zahrnovat dobrovolná ujednání o využívání skladovací kapacity poskytnuté smluvními stranami Energetického společenství k uskladňování dalších objemů plynu pro členské státy.“;

5) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 17a

Podávání zpráv Komisi

1. Do 28. února 2023 a poté každoročně předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu obsahující:

- a) přehled opatření přijatých členskými státy ke splnění povinností uskladňování,
- b) přehled času potřebného pro certifikaci podle článku 3a nařízení (ES) č. 715/2009,
- c) přehled opatření požadovaných Komisí k zajištění souladu s trajektoriemi naplňování a s cíli naplnění,
- d) analýzu možných dopadů tohoto nařízení na ceny plynu a potenciální úspory plynu ve vztahu k čl. 6b odst. 4.“;

6) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 18a

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 (*).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“;

7) v článku 20 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Články 6a až 6d se nepoužijí na Irsko, Kypr ani Maltu po dobu, po kterou nejsou přímo propojeny s propojenou plynárenskou soustavou žádného jiného členského státu.“;

8) v článku 22 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Ustanovení čl. 2 bodů 27 až 31, články 6a až 6d, čl. 16 odst. 3, článek 17a, článek 18a, čl. 20 odst. 4 a přílohy Ia a Ib se použijí do 31. prosince 2025.“;

9) vkládají se přílohy Ia a Ib ve znění uvedeném v příloze tohoto nařízení.

Článek 2

Změny nařízení (ES) č. 715/2009

Nařízení (ES) č. 715/2009 se mění takto:

1) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 3a

Certifikace provozovatelů skladovacích zařízení

1. Členské státy zajistí, aby každý provozovatel skladovacího zařízení, včetně těch, kteří jsou kontrolováni provozovatelem přepravní soustavy, byl v souladu s postupem stanoveným v tomto článku certifikován národním regulačním orgánem nebo jiným příslušným orgánem určeným dotčeným členským státem podle čl. 3 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 (*) (dále jen v obou případech „certifikační orgán“).

Tento článek se vztahuje rovněž na provozovatele skladovacích zařízení kontrolované provozovateli přepravní soustavy, kteří již získali certifikaci na základě pravidel pro oddělení přepravních soustav a jejich provozovatelů podle článků 9, 10 a 11 směrnice 2009/73/ES.

2. Certifikační orgán vydá do 1. února 2023 nebo do 150 pracovních dnů od obdržení oznámení podle odstavce 9 návrh rozhodnutí o certifikaci pro provozovatele skladovacích zařízení, kteří provozují podzemní zásobníky plynu s kapacitou vyšší než 3,5 TWh, pokud byla celková kapacita těchto zásobníků bez ohledu na počet provozovatelů k 31. březnu 2021 a k 31. březnu 2022 naplněna na úrovni, která byla v průměru nižší než 30 % jejich maximální kapacity.

Pokud jde o provozovatele skladovacích zařízení uvedené v prvním pododstavci, certifikační orgán vynaloží veškeré úsilí, aby návrh rozhodnutí o jejich certifikaci vydal do 1. listopadu 2022.

Pokud jde o všechny ostatní provozovatele skladovacích zařízení, certifikační orgán vydá návrh rozhodnutí o jejich certifikaci do 2. ledna 2024 nebo do 18 měsíců od obdržení oznámení podle odstavce 8 nebo 9.

3. Při zvažování rizika pro bezpečnost zásobování energií v Unii zohlední certifikační orgán rizika pro bezpečnost dodávek plynu na celostátní, regionální nebo unijní úrovni, jakož i zmírňování těchto rizik, vyplývající mimo jiné z:

- a) vlastnictví, dodávek nebo jiných obchodních vztahů, které by mohly negativně ovlivnit motivaci a schopnost provozovatele skladovacího zařízení podzemní zásobník plynu naplnit;
- b) práv a povinností Unie ve vztahu k třetí zemi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně jakékoli dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Unie smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti zásobování energií;
- c) práv a povinností dotčených členských států vůči třetí zemi, které vyplývají z dohod, které dotyčný členský stát uzavřel s jednou nebo několika třetími zeměmi, jsou-li tyto dohody v souladu s právem Unie; nebo
- d) jakýchkoli jiných konkrétních skutečností a okolností případu.

4. Pokud certifikační orgán dospěje k závěru, že osoba přímo či nepřímo vykonávající kontrolu nad provozovatelem skladovacího zařízení nebo uplatňující ve vztahu k němu jakékoli právo ve smyslu článku 9 směrnice 2009/73/ES může ohrozit bezpečnost zásobování energií nebo zásadní bezpečnostní zájmy Unie nebo kteréhokoli členského státu, certifikaci zamítne. Certifikační orgán se může místo toho rozhodnout, že vydá rozhodnutí o certifikaci za podmínek, které zajistí dostatečné zmírnění rizik, jež by mohla negativně ovlivnit naplnění podzemních zásobníků plynu, pokud lze uskutečnitelnost těchto podmínek plně zajistit účinným prováděním a monitorováním. Tyto podmínky mohou zahrnovat zejména požadavek, aby vlastník nebo provozovatel skladovacího zařízení převedl správu skladovacího zařízení.

5. Pokud certifikační orgán dospěje k závěru, že rizika pro dodávky plynu nelze prostřednictvím podmínek podle odstavce 4 zmírnit, a to ani požadavkem, aby vlastník nebo provozovatel skladovacího zařízení převedl správu skladovacího zařízení, a certifikaci proto zamítne,

- a) uloží vlastníkovu nebo provozovateli skladovacího zařízení nebo jakékoli osobě, o níž se domnívá, že by mohla ohrozit bezpečnost zásobování energií nebo zásadní bezpečnostní zájmy Unie nebo kteréhokoli členského státu, aby převedli svůj podíl nebo vlastnická práva, která mají ve vztahu k vlastníkovu nebo provozovateli skladovacího zařízení, a stanovili lhůtu pro tento převod;
- b) ve vhodných případech nařídí předběžná opatření s cílem zajistit, aby taková osoba nemohla, dokud nedojde k převodu podílu nebo práv, nad vlastníkem nebo provozovatelem skladovacího zařízení vykonávat kontrolu nebo uplatňovat ve vztahu k němu žádná práva; a
- c) rozhodnout o vhodných kompenzačních opatřeních v souladu s vnitrostátním právem.

6. Certifikační orgán svůj návrh rozhodnutí o certifikaci neprodleně oznámí Komisi spolu se všemi relevantními informacemi.

Komise předloží k návrhu rozhodnutí o certifikaci stanovisko certifikačnímu orgánu do 25 pracovních dnů od uvedeného oznámení. Certifikační orgán stanovisko Komise zohlední v nejvyšší míře.

7. Certifikační orgán vydá rozhodnutí o certifikaci do 25 pracovních dnů od obdržení stanoviska Komise.

8. Před uvedením nově vybudovaného podzemního zásobníku plynu do provozu musí provozovatel skladovacího zařízení získat certifikaci v souladu s odstavci 1 až 6. Svůj záměr uvést zásobník plynu do provozu oznámí provozovatel skladovacího zařízení certifikačnímu orgánu.

9. Provozovatelé skladovacích zařízení oznámí příslušnému certifikačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by vyžadovala nové posouzení jejich souladu s požadavky na certifikaci stanovenými v odstavcích 1 až 4.

10. Certifikační orgány průběžně monitorují dodržování požadavků na certifikaci stanovených v odstavcích 1 až 4 ze strany provozovatelů skladovacích zařízení. Certifikační orgány zahájí certifikační řízení, aby nově posoudily soulad s požadavky, v těchto případech:

- a) po obdržení oznámení provozovatele skladovacího zařízení podle odstavce 8 nebo 9;
- b) z vlastního podnětu, pokud se dozvěděly, že by plánovaná změna práv nebo vlivu na provozovatele skladovacího zařízení mohla vést k nedodržení požadavků uvedených v odstavcích 1, 2 a 3;
- c) na odůvodněnou žádost Komise.

11. Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby zajistily nepřetržitý provoz podzemních zásobníků plynu na svých územích. Tyto podzemní zásobníky plynu mohou ukončit provoz, pouze pokud nevyhovují technickým a bezpečnostním požadavkům nebo pokud certifikační orgán na základě svého posouzení a s přihlédnutím ke stanovisku sítě ENTSO pro zemní plyn dospěje k závěru, že toto ukončení provozu neoslabí bezpečnost dodávek plynu na unijní nebo vnitrostátní úrovni.

Není-li ukončení provozu povoleno, přijmou se ve vhodném případě náležitá kompenzační opatření.

12. Komise může vydat pokyny k uplatňování tohoto článku.

13. Tento článek se nevztahuje na části zařízení LNG, které se využívají k uskladňování.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).“;

2) v článku 13 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. U přepravních a distribučních sazeb založených na kapacitě ve vstupních bodech do podzemních zásobníků plynu a zařízení LNG a ve výstupních bodech z nich může národní regulační orgán uplatnit slevu ve výši až 100 %, ledaže takový zásobník nebo takové zařízení, které jsou propojené s jednou nebo více přepravními nebo distribučními soustavami, konkurují propojovacímu bodu, a to pouze v příslušném rozsahu.

Tento odstavec se použije do 31. prosince 2025.“

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. června 2022.

Za Evropský parlament
předsedkyně
R. METSOLA

Za Radu
předseda
F. RIESTER

PŘÍLOHA

„PŘÍLOHA Ia⁽¹⁾“**Trajektorie naplňování s průběžnými cíli a cíli naplnění pro rok 2022 pro členské státy s podzemními zásobníky plynu**

Členský stát	Průběžný cíl pro 1. srpen	Průběžný cíl pro 1. září	Průběžný cíl pro 1. říjen	Cíl naplnění k 1. listopadu
AT	49 %	60 %	70 %	80 %
BE	49 %	62 %	75 %	80 %
BG	49 %	61 %	75 %	80 %
CZ	60 %	67 %	74 %	80 %
DE	45 %	53 %	80 %	80 %
DK	61 %	68 %	74 %	80 %
ES	71 %	74 %	77 %	80 %
FR	52 %	65 %	72 %	80 %
HR	49 %	60 %	70 %	80 %
HU	51 %	60 %	70 %	80 %
IT	58 %	66 %	73 %	80 %
LV	57 %	65 %	72 %	80 %
NL	54 %	62 %	71 %	80 %
PL	80 %	80 %	80 %	80 %
PT	72 %	75 %	77 %	80 %
RO	46 %	57 %	66 %	80 %
SE	40 %	53 %	67 %	80 %
SK	49 %	60 %	70 %	80 %

PŘÍLOHA Ib

Sdílená odpovědnost za cíl naplnění a trajektorii naplňování

Pokud jde o povinný cíl naplnění a trajektorii naplňování podle článku 6a, Spolková republika Německo a Rakouská republika sdílejí odpovědnost za skladovací zařízení Haidach a 7Fields. Přesný poměr a rozsah této odpovědnosti Spolkové republiky Německo a Rakouské republiky určí dvoustranná dohoda těchto členských států.“

⁽¹⁾ Na tuto přílohu se vztahují poměrné povinnosti každého členského státu podle tohoto nařízení, zejména článků 6a, 6b a 6c. V případě členských států, na něž se vztahuje čl. 6a odst. 2, se poměrný průběžný cíl vypočítá vynásobením hodnoty uvedené v tabulce mezní hodnotou 35 % a vydělením výsledku 80 %.